

Slovo kněze

Na cestě k Velikonocům

Katechumeni nastupují cestu bezprostřední přípravy na křest, kterou nazýváme skrutinia. Záměrem skrutinií je očist'ovat mysl a srdce katechumenů, posilovat je proti pokušení, pomáhat jim, aby uzrál jejich správný úmysl a povzbuzovat je, aby niterněji lnuli ke Kristu a poznali ho jako Vykupitele, který je voda živá (evangelium o Samařské ženě), světlo (evangelium o uzdravení slepce), vzkříšení a život (evangelium o vzkříšení Lazara), a rozhodněji pokračovali ve snaze milovat Boha. Jádrem skrutinií jsou exorcismy, jsou to modlitby, kterými jsou katechumeni vyprošťováni z následků hříchů a z d'ábelského vlivu, jsou posilováni na své duchovní cestě a otevírají svá srdce k přijetí spasitelových darů.

Zamýšlím se nad tím, jak se můžeme do tohoto procesu očist'ování katechumenů zapojit i my ostatní pokřtění farníci.

Co znamená pro katechumeny očist'ování a od čeho? Katechumeni projeví zájem a touhu poznat Krista v Církví. Přicházejí ze světa, jsou jeho součástí a smýšlení světa je výrazně ovlivnilo a ovlivňuje. Proto potřebují modlitební pomoc Církvě, aby smýšlení světa „prokoukli“ a přijali smýšlení Krista, kterého poznávají v evangeliích. Modlitby exorcismů můžeme přirovnat k transfuzi, dostává se jim čistého poznání Krista, nádechu ponořeného, jinak řečeno k „předchutí“ nového života, který jim bude darován ve křtu svatém.

To, čím je pro katechumeny modlitba exorcismů, je pro nás věřící svátost smíření. Svátost smíření je obnovení milosti křtu, onoho „ponoření“ ve smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Nezapomínejme v postní době na dobrou zpověď, připravme se na ni a nečekejme, až bude Velký týden. Naslouchejme Slovu Božímu, stejně jako naši katechumeni. V něm je proměňující moc Boží, síla, která nás vede k upřímnému pokání.

V přípravě katechumenů směřuje vše k velikonoční vigílii, kdy budou pokřtění, biřmováni a budou mít poprvé účast na oběti mši svaté. Mše svatá a svaté přijímání jsou účastí na smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Každá mše svatá to jsou Velikonoce, každá mše svatá je aktualizace našeho křtu. Je těžké jít v neděli na mši svatou? Někdy ano. Je těžké představit si jít na mši svatou někdy i v týdně? Může se nám to

zdát jako sci-fi. Ale když se to naučíme, zjistíme, že Velikonoce můžeme mít každý den.

Provázejme naše katechumeny svoji modlitbou. Nezapomeňme také sami kráčet po cestě očišťování a sjednocování se s Ježíšem Kristem.

Ján Halama SVD, farář

Březnové kroky

V I. části je zamyšlení nad přístupem člověka k postní době, v II. části jsou stručná pravidla půstu v katolické církvi a ve III. části je seznam postních nedělí včetně historických lidových názvů a zvyků.

I. Cesta

V únoru jsme se vydali na cestu, které říkáme postní doba. Touto cestou půjdeme celý březen a nakonec nás dovede k Velikonocům. Musíme ale nejdříve projít poušť, stejně jako jí prošel Kristus před svým veřejným působením. Ve Starém zákoně je poušť místem blízkosti Boží a také místem zkoušek. Je zde zkoušena naše víra. Máme se zde „obrátit“, tj. odvrátit se od hříchu a hlavně **otevřít a dát se Bohu**, aby v nás mohl působit. Při otevření se Boží pravdě však nejde jen o to něco uznat; jde o to otevřít se Kristu samému, udělat mu v sobě místo, a uvádět víru ve skutek. Apoštol Jan neříká „slyšet pravdu, ale **konat pravdu**“.

Tím, že dosud žijeme v pozemském světě, je naše chápání ještě nedokonalé. A Kristus také nepřišel v první řadě proto, aby nám do detailu popsal, jak máme milovat Boha a své bližní. Přišel proto, aby nám k tomu dal moc („Beze mě nemůžete nic“). Nic nám nemůže zabránit, **abychom přijímali Boží lásku k nám a odpovídali na ni láskou** (...celým srdcem, celou duší, celou silou...). I když ještě naplno nevidíme Boží slávu, víme, že je nad námi. Víme, že prozařuje naše bolesti, starosti, celý náš život. Svátá Terezie z Lisieux, když v bolestech nemoci trpěla, říkala: „Vím, že za temnými mraky mé sladké slunce stále svítí.“

V postní době máme **pracovat na proměně a obnově svého života**. Půst však musí mít vždy i **duchovní rozměr**. Postem není myšlen jen půst od jídla, ale **zřeknutí se** toho, co je v životě věřícího zbytečné, postradatelné nebo překážející a brzdící duchovní rozvoj, přestože to není hříšné. Půst zesiluje modlitbu a probouzí myšlenky, které by jinak

zůstaly skryty. Místo potlačování je vhodné a správné se s nimi smířit, poznat je, případně řešit a tak **napravit vztah k Bohu a lidem**. Nemělo by ale jít pouze o lidské úsilí, neboť **půst je Boží milost**, kdy člověk naslouchá Božímu slovu a svůj život podle něho uzpůsobuje.

II. Půst

V západní (katolické) církvi se dodržuje jako postní den pátek, nepřipadá-li na ten den liturgická slavnost. Páteční půst znamená **půst od masa**, tedy zřeknutí se potravy z masa teplokrevných zvířat v daný den. Za porušení půstu od masa se nepovažuje snědení ryby nebo živočišného tuku. Ryba je běžný postní pokrm. Páteční půst může být nahrazen jiným úkonem zbožnosti nebo blíženecké lásky (např. návštěva nemocného, modlitba růžence, mše svatá).

Na Popeleční středu a Velký pátek, se praktikuje **přísný půst**, tedy půst od masa spojený s **půstem újmy**. Ten znamená, že se věřící v ten den nasytí pouze jedním hlavním – ovšem bezmasým – jídlem a z ostatních jídel citelně ubere. Půst je omezen věkem. Postit se mají věřící po dovršení 14. roku věku do dovršení 60. roku věku. Věřící mimo toto věkové rozmezí postem vázání nejsou. Věřící od 14. roku do plnoletosti a věřící od započatého 60. roku věku nejsou vázání postem újmy. Od povinnosti postit se může být věřící dispensován také ze zdravotních či jiných závažných důvodů. Uvedený postní řád je minimum, které si věřící může zpřísnit, pokud je to účelné. Věřící si sám zvolí způsob postu v postní a adventní době. Např. zřící se po celou postní dobu masa a nápojů obsahujících alkohol a na Popeleční středu a Velký pátek jíst jen málo nebo vůbec. Půst ale nemá být nějakým druhem výkonu a je třeba zachovat míru.

III. Neděle postní doby

1. neděle postní

Latinský název: **Invocabit**

Úvodní slovo vstupní antifony: **Invocabit me = Povolal mne**

Lidové pojmenování: **Černá, Liščí**

Černá (v době postní ženy odkládaly pestré části oděvu a oblékaly se do tmavých šatů).

Liščí (podle zvyku péct tajně v noci preclíky z pšeničného těsta, kynutého pod vodou, posypané mákem a solí. Byly to pamlsky pro děti, které se

navlékaly na vrbové proutky, ty se svázaly červenou pentlí a pak se zavěsily venku na stromy s tím, že je tam dětem nadělila liška.

2. neděle postní

Latinský název: **Reminiscere**

Úvodní slovo vstupní antifony: **Reminiscere miserationum tuarum = Rozpomeň se na své smilování**

Lidové pojmenování: **Pražná**

Pražná (pražmo = upražená naklíčená obilná zrna nebo klasy. Na vesnici se toho dne scházeli hospodáři nad miskou pražmy a domlouvali postup jarních hospodářských prací).

3. neděle postní

Latinský název: **Oculi**

Úvodní slovo vstupní antifony: **Oculi mei semper ad Dominum = Mé oči stále vyhlíží Pána**

Lidové pojmenování: **Kýchavná**

Kýchavná (tento název pochází od slova kýchat. Toto kýchnutí vychází z doby středověku, kdy řádily mory, které se začaly projevovat kýcháním. Lidé proto vinšovali sobě „Pomáhej Pán Bůh“ nebo „Pozdrav Tě Pán Bůh“. Poté bylo toto pozdravení znakem dobrého chování).

4. neděle postní

Latinský název: **Laetare**

Úvodní slovo vstupní antifony: **Laetare Ierusalem = Raduj se, Jeruzaléme**

Lidové pojmenování: **Družebná**

Družebná (z hlediska postní kázně je tato neděle o něco uvolněnější – symbolizuje to i její barva, růžová, která nakrátko vystřídala fialovou. Zlidověle se jí říkalo také středopostní, neboť se nachází uprostřed postní doby. Někde také říkali této neděli růžová – podle barvy liturgických rouch, a protože se tuto neděli světi v Římě zlatá růže. Lidové označení Družebná neděle dostala podle přidružování nových členů ke spolku Kristovu v prvotní křesťanské době. Název Družebná se vykládá také od

družby, neboť právě o této neděli choďoval družba se ženichem navštívít dům, do něhož chtěli přijít o velikonoční pomlázce na námluvy.

5. neděle postní

Latinský název: **Judica**

Úvodní slovo vstupní antifony: **Iudica me Deus = Zjednej mi právo, Bože**

Lidové pojmenování: **Smrtná**

Smrtná/Smrtná (je i dnes spojena s oživenou tradicí vyhánění Morany (smrtky) z vesnice. 'Smrtiholkou' se rituálně vynášší zima a v podobě Líta se přivádí a vítá jaro. V Čechách se tak děje v jeden den, na Moravě se většinou na smrtnou neděli vynášší Morana a až další neděli, tedy květnou, přináší Líto. Tuto neděli se odpoledne schází mládenci, dívky i děti na návsi a Smrtka se vynášší za ves, kde je vhozena do vody – musí to být tekoucí voda, velký potok nebo řeka, aby Moranu odnesla pryč. Vynášení Morany mají na starosti chlapi, děvčata je pouze doprovází a zpívají. Pokud místo tekoucí vodu nemá, pak se Smrtka zakope – pohřbí.

Květná neděle

Latinský název: **In Palmis**

Lidové pojmenování: **Beránkova, Palmová**

Poslední den čtyřicetidenního půstu zahajuje Svatý (pašijový) týden. Květná neděle je dnem, kdy si křesťané připomínají příjezd Ježíše Krista do Jeruzaléma a počátek jeho utrpení. V tento den byl lidmi vítán a oslavován, i když jej brzy na to čekala smrt. Právě ono vítání dalo tomuto dni jeho název. Lidé jej totiž vítali palmovými ratolestmi, respektive jejich jarními výhonky, které mu házeli k nohám. Odtud tedy slovo Květná či Palmová. A protože v Čechách palmy nejsou, nahradily je kočičky nebo zelené větvičky z vrby, jívy, jasanu nebo břízy. Někde pak jako vzpomínka na tento čin bývají kostely vyzdobeny květy. Liturgickou barvou této neděle je červená, připomínající krev Krista.

Jan Vosáhlo

Historický kalendář kolínské farnosti – březen

1. března 1662 udělil císař Leopold I. Habsburský svolení se založením kapucínského kláštera v Kolíně. Byla tím završena snaha Kolínských získat pro své město tento řád. Trvalo ovšem ještě nějakou dobu, než se vše podařilo zrealizovat. K vysvěcení dokončeného kláštera s kostelem Nejsv. Trojice došlo až v roce 1671.

12. března 1863 se narodil v Uhlířských Janovicích hudebník a hudební skladatel Norbert Kubát (1863-1935), v letech 1885-1894 ředitel kůru v Kolíně. Po odchodu z Kolína působil jako regenschori a sbormistr v Plzni, kde má v katedrále sv. Bartoloměje pamětní desku.

15. března 1805 se v Kutné Hoře narodil Josef Pohořelý (1805-1887), kněz, spisovatel a překladatel (tvořící pod pseudonymy Josef Mírumul Pohořelý či Mírumul Kutnohorský). Byl přítelem J. K. Tyla. V letech 1850-1886 působil jako farář v Nové Vsi u Kolína.

15. března 1945 se uskutečnil třetí nálet spojeneckých letadel na Kolín, zaměřený na zálabskou rafinérii (pozdější Koramo). Zbloudilá puma ovšem dopadla i do těsné blízkosti fary. Budovu výrazně poškodila a tlaková vlna zasáhla i chrám sv. Bartoloměje, kde poničila zejména vitráže oken na jeho severní straně.

19. března 1864 došlo v obecní cihelně (tou dobou pronajaté známému kolínskému vinárníku Matěji Součkovi) na jižním okraji Kolína k unikátnímu nálezů bohatě vybaveného, raně středověkého „knížecího dvojhrabu“, datovaného dnes do druhé poloviny 9. století. Kromě zbraní, honosné výstroje a šperků obsahoval i překrásný kalich. V pozdějších letech byla vyslovena domněnka, že pohřbeným mohl být jeden z čtrnácti českých knížat (pravděpodobně se svojí ženou), pokřtěných v roce 845 na dvoře Ludvíka II. Němce v Řezně.

19. března 1952 zemřel při autonehodě nedaleko Banské Bystrice Saturnin Karel Hanák (1915-1952), kněz, kapucín, hudebník. V letech 1944-1950 působil v kolínském klášteře, kde vedl známý dětský pěvecký sbor „Kolínští zpěváčci“.

21. března 1944 zemřel v Třebešicích u Divišova Prokop Holý (1868-1944), kněz, spisovatel a překladatel. Byl kolínským rodákem a absolventem zdejšího gymnázia.

28. března 1945 zemřel v koncentračním táboře Dachau Josef Kos (1916-1945). Od roku 1940 působil jako kaplan v Kolíně. O tři roky později byl internován a následně zatčen gestapem. V koncentračním táboře se dobrovolně přihlásil k ošetřování nemocných tyfem, sám se nakazil a nemoci podlehl.

Jaroslav Pejša

Co se chystá?

Farní knihovna

knihovna.

Byly sem přesunuty knihy z kostela Nejsvětější Trojice, ale také mnohé dary štědrých dárců. Knihovní sbírka se stále ještě vytváří a formuje, a tak vyzýváme všechny, kteří mají doma přebytky kvalitní

literatury (nejen duchovní, teologické nebo naučné, ale třeba i dětské), aby je přinesli na faru, najdou tu nový život.

Prostor by ale neměl být zdaleka využit jen jako knihovna. Nabízí se jako ideální pro „kroužky“ a setkávání především menších skupin, nebo rodin s menšími dětmi. Mohl by pomoci také rodičům, kteří doprovázejí svoje potomky na hodiny náboženství a nemají třeba kde počkat, nebo s druhým dítětem udělat úkoly. Ze sálu komunitního centra je sem také přesunut dětský koutek, kde děti v případě kulturních nebo vzdělávacích akcí najdou útočiště, aniž by rušily program (nebo program rušil je). Rádi bychom knihovnu otevřeli jakmile bude možné se bez obav setkávat, k dispozici bude vždy, když je otevřeno komunitní centrum, ale ideálně také každé jedno odpoledne v týdnu.

Výtvarná soutěž

A protože bychom knihovnu chtěli vyzdobit něčím krásným, vyhlášíme výtvarnou soutěž pro děti (bez omezení věku). Vyzýváme všechny děti, nakreslete, namalujte nebo nalepte výtvarné dílo na téma „čtu-přemýšlím-věřím“ a doneste je podepsané a se svou adresou na faru (nebo do farní poštovní schránky). Soutěž uzavřeme na začátku Velikonoc a pět nejhezčích obrázků bude odměněno, jak jinak, než knihou. Obrázky vystavíme v nové knihovně, kde se, jak všichni doufáme, brzy sejdeme!

*Autor textu: Alena Pavelová
Autor fotografie: Ján Halama*

Bylo, nebylo

Spolčo online

„A já jsem přesvědčen: ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížata, ani nic z toho, co už je tady, ani nic z toho, co teprve přijde, ani mocnosti, ani nic vysokého, ani nic hlubokého, a vůbec nic stvořeného nebude nás moci odloučit od Boží lásky, projevené v Kristu, našem Pánu.“ (Řím 8, 38n) A z milosti Boží ani přes světovou pandemii a nouzový stav nezůstalo spolčo odloučené, jen se přesunulo z farního sálu do internetové místnosti. Má to samozřejmě své výhody, i své mouchy. Tak

například vzrostla kázeň v jinak poněkud rozpustilé skupince. Pošťuchovat se přes internet prostě tak dobře nejde, poťouchlé poznámky si mohou mládežníci vyměňovat soukromě, a neruší tak hlavní program, a při nejhorším pro organizátorku hovoru – Elišku Těminovou, které bych tímto chtěl poděkovat za vše, co pro spolčo (nejen) online dělá – není nic jednoduššího, než příliš hlučnému zlobivci na chvíli vypnout mikrofon. Jen technika někdy zlobí, takže občas někoho skoro vůbec neslyšíme, jindy to zas zní, jakoby přijel na návštěvu obzvlášť vzrušený traktor.

Harmonogram schůzek se takřka nezměnil: stále se scházíme v pátek o sedmé hodině večerní a nejdřív si chvíli povídáme, jak se kdo měl, co kdo nového zažil a objevil, o co by se kdo chtěl podělit. Možná se Vám tato počáteční pasáž může zdát trochu neužitečná, vězte však, že je pro dobré prožití zbytku času nezbytně nutná. Důležitější je jen následující modlitba, kterou začínáme hlavní část. Pořad připravuje vybraný mládežník. Většinou si přichystá prezentaci na zvolené téma, často se týká svátku, který daný týden slavíme (kupříkladu sv. Ondřej, advent, sv. Mikuláš, sv. Valentýn apod.). Ostatní, o Georgese nevyjímaje, jednak pozorně naslouchají, druhak se do prezentace i sami zapojují, ať už při diskuzi nebo třeba odpovídáním na zábavné kvízové otázky. Někdy program zpestří vítaný host, jakým byl například bratr o. František Čech.

Co by to bylo za spolčo bez her. Pravda, nejoblíbenějšího Tichošláпка musíme ještě na čas oželeť. Tak se zatím po dokončení hlavní části bavíme internetovou hrou Gartic.io, v níž jeden kreslí obrázek jako ilustraci nějakého slova a ostatní hádají, co jako má ta čmáranice znamenat. Navíc můžeme schůzku trochu víc protáhnout. Až když se čas nachýlí, skončíme všechno hraní a vybereme, kdo bude mít na starost program za týden (buď se někdo přihlásí dobrovolně, většinou se však musíme dělit losem). Potom na závěr poděkujeme Bohu za to, co nám dal, a prosíme Ho o milost a ochranu pro nás, naše blízké a další potřebné. No a pak už prohodíme posledních pár slov, postupně se loučíme a rozcházíme. A tak si myslím, že nadešla chvíle, abych se rozloučil i já. „Pokoj všem bratřím a sestrám a láska s vírou od Boha Otce a od Pána Ježíše Krista.“ (Ef 6, 23)

Petr Čech

Pobožnost křížové cesty

Opět po roce jsme na první postní neděli mohli vystoupat na vrchol Na Vinici a vnímat panorama Kolína a okolí z nadhledu Kristova kříže.

Křížové cesty neodmyslitelně patří k postní době, a budou v pátek v 17:15 v kostele Nejsv. Trojice a v neděli v 17:30 u sv. Bartoloměje.

*Zdroj: Farnost Kolín
Autor fotografie: Kateřina Tesařová*

Zpráva z charity

Farní charita přesouvá šatník do prostor bývalé záchytky. Český červený kříž se stěhuje do Štítar

Rada města Kolína schválila pronájem nebytových prostor v ulici Kutnohorská č. p. 21 (areál bývalé Záchytné protialkoholové stanice). Prostory jsou v současné době nevyužité a od 1. února poslouží Farní charitě v Kolíně.

„V tuto chvíli je charitní pomoc – charitní šatník a potravinová pomoc – provozována ve dvou městských bytech v ulici Zengrova. Od prvního února se služby přesunou do objektu bývalé záchytky. Nájemné činí

1 000 korun za rok a platby za energie samozřejmě hradí farní charita,“ uvedl místostarosta Michal Najbrt. „Službu charitního šatníku a potravinové pomoci, provozuje charita od července pod názvem Centrum Kohoutek,“ doplnil ředitel Farní charity Kolín Petr Zavřel s tím, že původní prostory na „Zengrovce“ nebyly kapacitně dostačující a navíc v nové lokalitě budou služby lépe dostupné potřebným občanům.

Další nebytový prostor město pronajme od 1. února Českému červenému kříži za 12 000 korun ročně. „Jedná se o nebytové prostory v bývalé škole ve Štitarech, kde máme část bytů DPS a část klasických městských bytů. V přízemí vedle společenské místnosti je samostatný prostor, který bude mít k dispozici Český červený kříž,“ sdělil dále místostarosta Najbrt.

Farní charita vybrala téměř pětinu peněz na koupi vozidla prostřednictvím kasiček

Farní charita v Kolíně v období od 1. do 24. ledna 2021 uskutečnila „kasičkovou“ Tříkrálovou sbírku. Připojila se tak k celostátní sbírce pořádané Charitou ČR. Dobrovolní dárci mohli své finanční příspěvky vhadzovat do osmi řádně označených a zabezpečených kasiček umístěných na veřejně přístupných místech. Tři kasičky našly útočiště v lékárně v nemocnici, jedna v zálabské lékárně, další v charitním Komunitním centru na Zálabí a zbývající dvě byly instalovány ve Starém Kolíně a ve Velimi.

Celkový výnos z kasiček kolínské charitě přinesl 26 615 korun a částečně tak pomohl k realizaci záměru sbírky. Tím je vybrat finanční prostředky na zakoupení ojetého automobilu v hodnotě 150 000 korun, který poslouží především k zajištění a dostupnosti charitní pomoci v Kolíně a okolí. Dobročinná organizace totiž vlastním vozidlem nedisponuje.

Tříkrálová sbírka nadále pokračuje on-line formou, prostřednictvím bankovního účtu je možné farní charitě k realizaci záměru pomoci až do 30. dubna 2021 zasláním finančního příspěvku na účet **66008822/0800**, v. symbol **77728002** nebo prostřednictvím on-line platební brány na webu **www.trikralovasbirka.cz**.

CHRÁM SV. BARTOLOMĚJE KOSTEL NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

Farní charita Kolín a Římskokatolická farnost Kolín
pořádají potravinovou a materiální sbírku na
podporu osob v nouzi

Prosíme zejména:
trvanlivé potraviny
konzervy, těstoviny
drogerie

**Svoji pomoc můžete věnovat
osobám v nouzi během
postního období do
připravených krabic v našich
kostelích, případně můžete
zanést do nových prostor -
Kutnohorská 21, Kolín**

Kalendář akcí v březnu 2021

19. březen – slavnost sv. Josefa, snoubence Panny Marie

22. březen v 19:00 hod. – zasedání Farní pastorační rady

23. březen v 19:30 – online zasedání redakční rady časopisu Bartoloměj
Své příspěvky do farního časopisu zasílejte do 21. 3. 2021.

25. březen – slavnost Zvěstování Páně

28. neděle – Květná neděle, mše svatá s průvodem v 8:00 – začátek průvodu v 7:45 u kostela Nejsv. Trojice

Přihlašování kostelů do programu Noc kostelů do 13. března 2021 – nahlásit p. faráři. Noc kostelů bude v pátek 28. května 2021.

Aktuální vládní nařízení stanovuje, že „shromáždění pořádaného církví nebo náboženskou společností v kostele nebo v jiné místnosti určené pro náboženské obřady se nesmí účastnit více účastníků, než odpovídá obsazenosti nejvýše 10 % míst k sezení, přičemž účastníci, s výjimkou osob vedoucích nebo zajišťujících obřad, po většinu času sedí na sedadlech, dodržují, s výjimkou členů domácnosti, minimální rozestupy 2 metry mezi účastníky sedícími v jedné řadě sedadel, před vstupem do vnitřního prostoru si dezinfikují ruce, nedochází k podávání ruky při pozdravení pokoje a v rámci shromáždění nedochází k hromadnému zpěvu”.

Bohoslužby jsou v pravidelném režimu. Prosíme, abyste se na nedělní i sváteční bohoslužby zapisovali na webové stránce farnosti www.farnostkolin.cz. Sledujte, prosíme, aktuální ohlášky, situace se může změnit. Z důvodů omezení jsou nedělní a sváteční bohoslužby až do odvolání v kostele sv. Bartoloměje.

Příběhy veltrubské farnosti

Pater Karel Šimek

Začátkem roku 1970 se P. Šimek pomalu začínal připravovat na nesvobodné časy a možná i na ztrátu státního souhlasu individuální pastorační, například sloužil mše svaté v domácnostech lidí, kteří ze zdravotních důvodů nemohli navštěvovat bohoslužby v kostele.

Několika evangelíkům z Veltrub propůjčoval učebnu k jejich bohoslužbám. Skupinu mládeže, zpívajících dívek a skupinu ministrantů, sloučil do hudební skupiny Slavníkovci. Nebylo již možné organizovat diskuzní skupinu mládeže, také Anička Šindelářová se po úrazu a smrti své sestry přestala věnovat dívčí skupině, dále však hrála na varhany a vedla chrámový sbor. Ale zpívat v kostele při bohoslužbách bylo stále možné a bylo to východisko z nastalé situace. Tři starší kluci do toho přišli s nabídkou hry na elektrické kytary a elektrickou basu, což P. Šimek velmi uvítal. Ihned se začalo zkoušet. Třicet zpěváků s doprovodem elektrických kytar zpívalo poprvé při mši svaté 8. března ve Veltrubech. V roce 1970 nebyl v kostelích zpěv s doprovodem elektrických kytar obvyklý. V některých farnostech by ve svém kostele „něco takového“ rozhodně nepřipustili a byly vedeny diskuze o nevhodnosti tohoto druhu hudby při bohoslužbách. Ve Veltrubech však P. Šimek tuto činnost velmi podporoval.

Slavníkovci v tomto složení zpívali ještě ve Velkém Oseku a v Kutné Hoře-Sedlci a neušli pozornosti pomalu se rozjíždějící místní normalizace. Naši kytaristé občas chodili do veltrubského hostince na pivo, což soudruzi a jejich kamarádi využili k tomu, aby jim vysvětlili pomýlenost jejich konání. Kytaristé se buď zalekli, nebo si uvědomili, že by přišli o mnohé výdobytky socialismu a veškeré svoje kontakty s církví neprodleně ukončili. P. Šimek požádal evangelického faráře, který v Kolíně a ve Veltrubech vedl bohoslužby, a ten se dočasně ujal vedení Slavníkovců, a navíc přivedl několik evangelických mládežníků z Kolína. V tomto složení Slavníkovci zkoušeli a zpívali do konce školního roku. Od července jsem převzal nácvik a již 11. července jsme pod mým vedením poprvé zpívali.

Jubilejní rok sv. Prokopa (1000 let od jeho narození) inicioval P. Šimek. Tento rok byl ustaven jako rok sv. Prokopa pro pražskou arcidiecézi, a byl vytvořen výbor pro pořádání oslav a poutí sv. Prokopa. Vyvrcholením poutí, přednášek a kázání byla pouť 4. července do Chotouně, kde sloužil poutní mši svatou spolu s 20-ti kněžími biskup Kajetán Matoušek za účasti asi 3000 věřících, a 5. července uvítalo asi 10 000 poutníků a 11 kněží biskupa Fr. Tomáška v areálu sázavského kláštera. V dalších týdnech následovaly poutě různých farností na Sázavu.

Na zakončení oslav podniknul P. Šimek pout' s lebkou sv. Prokopa po kostelích zasvěcených tomuto světcí, potom po okolních farnostech a nakonec do Staré Boleslavi.

Mezi dobré zprávy v tomto roce lze zařadit i obnovení činnosti chrámového sboru ve Velkém Oseku, který na varhany doprovázel Bedřich Blažek, pozdější administrátor ve Veltrubech. Ale tím dobré zprávy o činnosti farnosti končí.

Výnosem ministerstva školství byla výuka náboženství povinně převedena do škol, byly nutné včasné přihlášky a začalo přesvědčování. V září začala výuka náboženství ve Veltrubech s devíti dětmi a ve Velkém Oseku bylo přihlášeno 24 dětí. Farní učebna musela být zrušena, ale byla přeměněna na farní kapli, ve které probíhaly bohoslužby slova pro děti a mše svaté ve všední dny v zimním období.

Na podzim instalovali farníci z Velkého Oseka vytápění kostela. Do kostela byl vháněn vzduch ohřátý kotlem na uhlí, který byl vně kostela. Tento způsob vytápění se po několika letech ukázal jako škodlivý pro interier a vytápění bylo demontováno.

Po mnoha jednáních na MNV se konečně podařilo sloučit kněžské hroby. Byly exhumovány ostatky P. Josefa Jančara a P. Josefa Vobořila a uloženy do hrobu P. Josefa Cvrčka, jehož hrob byl nejvíce zachovalý. Sloučený hrob byl opatřen novou deskou s nápisem. Pomník z hrobu P. Vobořila byl převezen před kostel a je před ním pohřben farský kocour. P. Šimek pomáhal při likvidaci dvou kněžských hrobů a obnovil si kýlu.

Z ostatních oprav stojí za zmínku oprava venkovních schodů do fary ve Veltrubech. Opravoval je bývalý poslanec ONV, který se před svým poslaneckým mandátem živil jako zedník, a nyní se k tomuto řemeslu vrátil. Podařilo se mu sice zhotovit nové schody, ale každý schod měl jinou výšku. Na jeho dílo se chodili dívat lidé z celých Veltrub a zajistil si tak mnohem více „slávy“ než práci poslance. Nutno dodat, že provedl opravu své práce, a podruhé již používal metr.

Za zajímavost ze statistiky lze pokládat jeden křest v kapliče v Hradištku. Domnívám se, že to byl jediný křest, který byl v této kapliče udělen.

Josef Sixta

Kostel Nejsvětější Trojice

Křížová cesta Via Dolorosa (Cesta bolesti)

Je to Kristova cesta jeruzalémskými ulicemi na Golgotu – Kalvárii, kde byl Ježíš ukřižován. Má čtrnáct zastavení – obrazů buď v chrámové lodi kostela, nebo v přírodě ve zděných kapličkách s obrazy. Kapličky byly často umístěny podél cesty na kopec. Na těchto zastaveních se věřící modlili.

Nejdůležitější zastavení zobrazují Ježíšovo odsouzení Pilátem k trestu smrti ukřižováním, Ježíš padající pod tíhou kříže, setkání se svou matkou, setkání s Veronikou, svlékání ze šatů, přibíjení na kříž, ukřižování, snímání z kříže, Kristus spočívající na klíně své matky (tento obraz v umění je označován jako PIETA).

Obrazy nebo reliéfy křížové cesty visí v kostelích nebo ve zděných kapličkách v přírodě.

Někdy na vrcholu kopce je ještě kaple Božího hrobu.

Prvé zastavení Ježíš je Pilátem odsouzen k trestu smrti

Před krátkým časem při Ježíšově slavném vjezdu do Jeruzaléma lid volal „Hosanna, Hosanna, král izraelský“. A teď křičeli: „Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!“

Čtvrté zastavení – Ježíš potkává svou matku

Nevýslovná bolest. Nevinný je veden na smrt, na krutou smrt na kříži, smrt pro zločince. Zbičováný, zkrvácený, poplivaný, zneuctěný. Pohled na matku nepředstavitelné bolesti ... i ona je za nás ukřižována... naplnilo se Simeonovo proroctví „a tvou vlastní duši pronikne meč“.

Šesté zastavení - Veronika podává Ježíšovi roušku

Veronika na Ježíšově křížové cestě podává podle legendy svoji roušku, aby si utřel zkrvavený pot, krvavé rány. Do roušky se zázračně otiskla podoba jeho tváře.

Jméno Veronika vzniklo z latinského výrazu vera (pravdivá) a z řeckého EIKON (psáno latinkou) podoba, skutečná, věrná podoba Kristova).

Protože jde o legendu, papež František toto zastavení Křížové cesty konané v římském Koloseu nahrazuje jiným zastavením.

Tato krásná legenda vyjadřuje obrazně soucit s utrpením. Není to příklad i pro dnešní svět?

Třinácté zastavení - Ježíš je snat z kříže

Ježíš je snat z kříže a položen na klín své matky. Poprvé se tento obraz objevuje v byzantském umění 12. století a z Byzance ve 13. století přichází na západ. Nejznámější je sochařské zobrazení Michelangelovo v chrámu sv. Petra v Římě. Toto zobrazení je označováno slovem PIETA. Pietas = zbožnost, oddanost dětem, láska.

V umění PIETA = výtvarné zobrazení Marie s ukřižovaným Ježíšem na jejím klíně.

V našem jazyce je tento obraz vyjadřován výrazem OPLAKÁVÁNÍ.

Závěrem, **Jan Zahradníček**, hluboce věřící, naprosto nevinný, byl v 1951 zatčen a nespravedlivě odsouzen na třináct let vězení. Na následky žalářování zemřel v padesáti pěti letech. Jeho pobyt ve vězení byl křížovou cestou a inspirací ke sbírce básní ROUŠKA VERONIČINA. Mohou lidská slova vystihnout velikost lásky a oběti, hlubokého soucitu a bolesti?

Jan Zahradníček Rouška Veroničina:

.....žena Pilátova

nadarmo vypravuje své jasnozřivé sny svému pověřivému muži, který v roztržitosti poslouchá její zelené výstrahy, aby neměl nic se smrtí Spravedlivého, ale myslí přitom na své hodnosti a řády a má strach

Vidí žena Pilátova

bolest a vinu.....

Ale Pilát si ruce myje

křik neustává....

mlčí zem

(upozornění: v originálech interpunkce není)

*Autor textu: Josef Dušek
Fotografie: František Straník*

Zaznamenali jsme

Nový dokumentární cyklus České televize "Zakázaný Bůh"

Třináctidílnou sérii "Zakázaný Bůh", která dokumentuje dějiny střetu katolické církve s komunistickým režimem v Československu v letech 1945-1989 připravilo brněnské studio České televize a je vysílána od 7. ledna 2021 vždy ve čtvrtek od 21.30 hodin na ČT2. Jednotlivé díly je také možné zhlédnout zpětně v archivu ČT.

Série vypráví v dramatickém oblouku konkrétní příběhy československé katolické církve a jejich prostřednictvím přibližuje zkoumané historické fenomény a politické změny. Kromě málo známých archivních materiálů se podařilo tvůrcům získat i cenná svědectví aktérů historických událostí.

Diváci si mohou připomenout nejen takové morální autority katolické církve, jako byl kardinál Josef Beran, který zemřel v nedobrovolném exilu ve Vatikánu, ale i postavy problematické, jako byl politik a kněz Josef Plojhar nebo biskup Josef Vrana, představitel Pacem in terris.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/11541935506-zakazany-buh/>

Zdroj: Česká televize

Okénko do DKŠŠ

Když „není“ škola

Studentka 1. ročníku oboru Pečovatelské služby DKŠŠ Samantha Fialová shrnula svoje myšlenky a dojmy z několikaměsíční distanční výuky.

Co dělám v době pandemie? Poslouchám zprávy, učím se doma, chodím na procházky. Pocitově je to hrozná doba, pro všechny. Nemůžeme navštívit známé, ani příbuzné v domově důchodců ani jiných podobných zařízeních. Těšila jsem se na praxi, ráda se starám o staré lidi a povídám si s nimi. Jenže nás tam nemůžou pustit. Chybí mi škola, kamarádi, učitelé... Chybí mi výlety, turistika, kina. Jsme stále doma, nikam se nesmí a z toho je mi smutno. Moc bych si přála, aby se všechno vrátilo do starých kolejí. Ale jednou to všechno skončí a myslím, že to pro nás bude velká zkouška. Jestli v ní uspějeme, to si nejsem vůbec jistá.

Přihlášky na školní rok 2021/2022

Stále je možné se hlásit ke studiu na střední škole.

Rádi odpovíme na Vaše dotazy a školu Vám ukážeme.

Otevírané obory na Dvouleté katolické škole v roce 2021/2022:

- **Pečovatelské služby 75-41-J/ 01**
- **Praktická škola dvouletá 78-62-C/ 02**

Pokud máte zájem o bližší informace o škole, tak neváhejte a kontaktujte nás na tel. čísle: 321 722 079.

Bartoloměj – farní časopis. Vydává Římskokatolická farnost Kolín, Brandlova 25, Kolín.
Redakční rada: Josef Dušek, P. Ján Halama, Katarína Jarošová, Tomáš Pavela, Dominik Spudil, Tomáš Těmín.

P. Ján Halama: tel.: 604 294 247, e-mail: farnost-kolin@volny.cz,

• e-mail: farninoviny.kolin@gmail.com, • web: www.farnostkolin.cz, • FB: facebook.com/farnostkolin

číslo účtu farnosti: 3252369369/0800

variabilní symbol pro dárce: 1211638 (dle evangelia sv. Lukáše 6,38)

případně v poznámce uvést: *dar pro farnost* (nebo jiný účel)

Autor fotografie na titulní straně: Ján Halama